

**Szolnok Megyei Jogú Város
Alpolgármestere**

Előkészítésben közreműködött:
Dr. Berki Ferencné főosztályvezető
Versitz Éva osztályvezető
Székely Sándorné vezető-főtanácsos
Romaügyi Integrációs Munkabizottság

Az előterjesztést tárgyalja:
Egészségügyi, Szociális és Sport Bizottság
Oktatási Bizottság
Közbiztonsági és Civil Kapcsolatok Biz.
Költségvetési Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

**Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének
2005. március 31-i ülésére
Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Roma Integrációs
Programjára, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek
életesélyének javítására
(II. forduló)**

Tisztelt Közgyűlés!

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése 2004. november 25-i ülésén megismerte az MTA Szolnoki Társadalomkutató Csoportja által készített „a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javítására” című helyzetfeltárást, valamint az annak mellékletét képező Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Roma Integrációs Programját.

A közgyűlés 269/2004. (XI. 25.) számú határozatával felhatalmazta a Polgármestert „a cigányok társadalmi integrációjáról szóló kormányzati programban, valamint a fentiekben említett helyzetfeltárástban megfogalmazott célok és feladatok végrehajtásával kapcsolatos” önkormányzati döntések előkészítése érdekében un. Romaügyi Integrációs Munkabizottság létrehozására.

A fenti közgyűlési határozat alapján a Humán Közszolgáltatások Főosztályának irányításával és koordinálásával – a felkért állami, társadalmi és civil szervezetek delegáltjainak részvételével – 2005. január 11-i ülésén megalakult Szolnok Megyei Jogú Város Romaügyi Integrációs Munkabizottsága. (A munkabizottságban résztvevő szervezetek listáját az előterjesztés **1. sz. melléklet** tartalmazza.)

A bizottság általános feladataként került megfogalmazásra Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának cigányok/romák társadalmi integrációját elősegítő feladatai ellátásának támogatása, társadalmi segítése és konstruktív ellenőrzése a civil kontroll eszközeivel. A munkabizottság megalakulásakor deklarálta, hogy szervezete önálló jogi személyiséggel nem

rendelkező társadalmi szerveződés, és mint ilyen tevékenységét a nyilvánosság előtt végzi, ahhoz bárki csatlakozhat, aki elfogadja „a Roma Integrációs Program” célkitűzéseit.

A munkabizottság megalakulásával egy időben megállapította és elfogadta működésének szabályait, melyet az ügyrend tartalmaz. (az előterjesztés **2. számú melléklete**)

A bizottság feladatainak ellátására, valamint az egyes prioritást igénylő területek kijelölésére és hangsúlyának biztosítására – a város Roma Integrációs Programjában szereplő prioritási területeknek megfelelően – munkacsoportos feladatmegosztást alkalmaz. Ezen munkacsoportok a következők:

- Jogegyenlőség érvényesítési munkacsoport,
- Életminőség javítási munkacsoport,
- Oktatási- képzési munkacsoport,
- Foglalkoztatási munkacsoport,
- Informatikai, kultúra, kommunikációs munkacsoport.

A Romaügyi Integrációs Munkabizottság a megalakulásától eltelt időben áttekintette a város Roma Integrációs Programját és annak szellemében, valamint a munkabizottság működési szabályaiban meghatározott működési rendben, munkacsoportonként rögzítette a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításával kapcsolatos észrevételeit, javaslatait, melyet az előterjesztés **3. sz. melléklete** tartalmazza.

Tisztelt Közgyűlés!

A munkabizottsági helyzetértékelés is azt tükrözi, hogy a városi cigány/roma lakosság társadalmi integrációjának elősegítéséhez szükséges konszenzus és cselekvési akarat rendelkezésre áll. Ugyanakkor az egyes munkacsoportos vélemények és célkitűzések egyöntetűen egy hosszú távú cigány/romaügyi integrációs települési stratégia megfogalmazásának igényével lépnek fel.

Ez annál is inkább szükségszerű megfontolás, mivel a kezelést igénylő problémakör komplex, ugyanakkor a terület specifikus megközelítést igényel, melynek programszerű feldolgozási feltétele a szociológiai jellemzőkkel körülírható célcsoport ismerete, az ellátást végző intézményrendszer megléte és aktivizálása, az egyes cselekvési időszakok prioritási területeinek kijelölése, valamint a szükséges tárgyi és pénzügyi források biztosításának meghatározása.

Az eddig elvégzett kutatási előkészítő, valamint közgyűlési munka megfelelő alapot biztosít a romaügyi társadalmi integráció érdemi kezeléséhez, illetőleg programszerű feldolgozásához. Mindazon által meg kell állapítani, hogy az e területet érintő cselekvés zömében kimerült a kampányszerű programokban vagy megrekedt a jelszavak szintjén, illetőleg elszigetelt szervezeti megoldásokat mutat.

Ugyanakkor a megkezdett munkafolyamat figyelemmel a társadalmi folyamatokra, valamint az e területet érintő kormányzati törekvések eredményeire előremutatónak minősíthető, melyet az is alátámaszt, hogy az eddig elvégzett szakmai és közgyűlési munka új alapokat teremtett a kormányzat által meghirdetett és 2005. február 3-án kihirdetett „Roma Integráció Évtizede Program” célkitűzéseivel való csatlakozáshoz. Ennek tükrében ésszerűnek tűnik az a felvetés, mely a Romaügyi Integrációs Munkabizottság szakmai állásfoglalása is egyben, hogy a város romaügyi integrációs stratégiájának kialakítását a kormányzati törekvésekkel

szinkronban, az egyes tárgyidőszaki cselekvési programokat a bővülő források rendelkezésre állásával megegyezően célszerű meghatározni.

Az önkormányzatnak a szabad identitásválasztás megfelelő körülményei biztosítására oly módon kell kötelezettséget vállalnia, hogy megadja a lehetőséget a kisebbségi népcsoportoknak, hogy az asszimilációt megállítsák.

Ezzel párhuzamosan indokolt és szükségyszerű, hogy az önkormányzat cselekvési irányának középpontjába azon szociálpolitikai intézkedéseket kell állítani, melyek a város halmozottan hátrányos helyzetű rétegei életesélyének javításával egyidejűleg kezelik a cigány kisebbség társadalmi integrációját.

Ezek sorában kiemelten:

- a cigányok munkaerőpiaci integrációját támogató programok, köztük pályázati lehetőségek feltárása,
- esélyjavító, motivációs, kommunikációs munkaerőpiaci készségfejlesztő programok, családtámogatások,
- a vállalkozóvá válás elősegítése a JNSZ Megyei Munkaügyi Központ eszközszerének bevonásával,
- cigány civil szervezetek támogatása, mentori hálózatának kialakítása,
- a város oktatási intézményeiben az interkulturális nevelés feltételeinek megteremtése, az oktatási szegregáció felszámolása, az oktatás egységes színvonalának és a támogatási rendszer egyenlő elosztásának biztosítása,
- Cigány/roma Közösségi Ház, kulturális központ létrehozása, cigány kulturális rendezvények fórumok szervezésének kezdeményezése, támogatása.

Ehhez kérem véleményeiket, észrevételeiket, javaslataikat és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

...../2005.(III.31.) számú közgyűlési határozat

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Roma Integrációs Programjáról, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a helyi önkormányzatokról szóló többször módosított 1990. évi LXV. törvény 8.§ (1) és (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva, valamint a romák társadalmi integrációját elősegítő kormányzati programról és az azzal összefüggő intézkedésekről szóló 1021/2004. (III.18.) Korm. határozatban foglaltakat figyelembe véve az alábbi határozatot hozza:

1./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte és tudomásul veszi a határozat 1. sz. mellékletét képező Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Roma Integrációs Programját, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról.

Határidő: azonnal, majd folyamatos

Felelős: Berta István alpolgármester

A határozat végrehajtásában közreműködik: valamennyi főosztály

2./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadja a határozat 2. sz. mellékletét képező Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Roma Integrációs Programjának Cselekvési Feladattervét.

A program végrehajtásához szükséges 2,5 millió forintot a 2005. évi költségvetésben biztosítja.

Határidő: 2005. december 31. és folyamatos

Felelős: Berta István alpolgármester

A határozat végrehajtásában közreműködik: Hatósági Főosztály kivételével valamennyi főosztály

Értesülnek:

Botka Lajosné polgármester

Radócz Zoltán alpolgármester

Berta István alpolgármester

Barta István alpolgármester

Dr. Szakali Erzsébet jegyző

Polgármesteri Hivatal Főosztályvezetői

a Romaügyi Integrációs Munkabizottság tagjai a Humán Közszolgáltatások Főosztálya által

Oktatási-nevelési intézmények vezetői

Munkalehetőség a Jövőért Kht. Vezetője

Városi Művelődési és Zenei Központ

Szolnok, 2005. február 24.

Berta István

Az előterjesztés 1. számú melléklete

Romaügyi Integrációs Munkabizottság tagjai

Ssz.	Név	Intézmény neve, címe	
1.	Vincze Lajos elnök (romológus)	Városi Rendőrkapitányság Dr. Sebestyén krt. 4.	501-600
2.	Juhász Gyuláné ügyvezető	„Munkalehetőség a Jövőért” Szolnok Kht. Kossuth tér 1. III. emelet	412-397
3.	Balogh László elnök	Cigány Kisebbségi Önkormányzat Kossuth tér 1. III. emelet	411-205
4.	Deák Miklósné kirendeltségvezető	JNSZ Megyei Munkaügyi Központ Szolnoki Kirendeltség Szabadság tér 3.	414-117
5.	Dr. Pálfi Miklós elnök	Kisebbségi Jogvédő Egyesület Kossuth tér 1. III. emelet	
6.	Pálfi Tibor elnök	Etnikai Érdekvédelmi Egyesület Lakás: Tisza A. u. 1. fszt. 2.	
7.	Csillei Béla igazgató	„Integrált Oktatásért” Alapítvány Dr. Hegedűs T. András Alapítványi Szakiskola, Középiskola Bajcsy Zs. u. 2.	
8.	Pilusin István bizottsági tag	Egészségügyi, Szociális és Sport Bizottság Lakás: Kassai út 58. II/7.	06-20-978-5 pilusin@ext
9.	Bereczki Józsefné	Etnikai Népfőiskolai társaság Kossuth L. u. 2.	505-200
10.	Gáspár József	Magyarországi Cigányok Demokratikus Szöv. Szolnoki Tagszövetség Ipar u. 9.	
11.	Pege Ferenc	Szolnoki Cigány Kisebbségi Önkormányzat tagja, MSZP Roma Tagozat elnökségi tag Arany S. u. 4. X/42.	
12.	Gulácsi István elnök	Szolnoki Cigányok Munkalehetőségéért Egyesület Thököly u. 21.	
13.	Mohácsi Andrea igazgató	Humán Szolgáltató Központ Városmajor u. 67/a.	
14.	Mihály Éva csoportvezető	JNSZ Megyei Esélyegyenlőségi Koordinációs Iroda Szabadság tér 7. Pf. 29.	424-310 eselyek@ext
15.	Bakóné Kácsor Anna szolgálatvezető	CONTACT Módszertani Gyermejjóléti Szolgálat Karczag L. u. 2.	522-034
16.	Berta István alpolgármester	Polgármesteri Hivatal	503-503

17.	Székely Sándorné vezető-főtanácsos	Egészségügyi és Szociális Osztály	503-479 szekelysne@
18.	Ráczné Terenyei Márta	minőségbiztosítási vezető	503-450 terenyei@ph
19.	Darida Zsuzsanna gyámügyi ügyintéző	Ügyfélszolg. és Ált. Igazgatási Osztály	503-577 darrida@fre

Az előterjesztés 2. számú melléklete

SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS
ROMAÜGYI INTEGRÁCIÓS MUNKABIZOTTSÁG

ÜGYRENDJE

A Szolnok Megyei Jogú Város Romaügyi Integrációs Munkabizottság (továbbiakban: Bizottság) önálló jogi személyiséggel nem rendelkező társadalmi szerveződés, amely munkájával és tevékenységével törekszik a szolnoki cigány/roma polgárok társadalmi integrációját elősegíteni, a konfliktus-mentes viszony fejlesztését megvalósítani.

Kiemelt figyelmet fordít a város és kistérségi területfejlesztési, foglalkoztatási, oktatási, gyermek- és ifjúságpolitikai, egészségfejlesztési, környezetvédelmi szempontokra, a környezet- és település-rehabilitációra, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítására, valamint az európai uniós tagságból eredő követelményeknek való megfelelésre.

A Bizottság munkáját a nemzetközi és európai uniós ajánlások figyelembe vételével, a kormányzati törekvések és a vonatkozó jogi normák szellemében, - a Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése által elfogadott - „Roma integrációs program (továbbiakban: Program), különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javítására” című dokumentummal összhangban végzi, melynek működési feltételeit Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata biztosítja.

A Bizottság tevékenységét a nyilvánosság előtt végzi, ahhoz bárki csatlakozhat, aki elfogadja a „Roma Integrációs Program” célkitűzéseit.

A Bizottság a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi rétegek és csoportok életesélyeinek javítására, társadalmi integrációjának elősegítésére, irányelvek és projektek kidolgozására, valamint megvalósítására létrehozott városi egyeztető, tervező, koordináló, döntés-előkészítő és javaslattevő szerv.

A BIZOTTSÁG FELADATAI

A Bizottság általános feladata Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának a Cigányok/romák társadalmi integrációját elősegítő feladatai ellátásának támogatása, társadalmi segítése és ellenőrzése a civil kontroll eszközeivel.

A Bizottság ajánlásokat, javaslatokat fogalmaz meg és közvetít, egyrészt a helyi közigazgatás, másrészt a témában érintett szervezetek, intézmények felé. Elősegíti a párhuzamosságok kiszűrését és segíti a döntési kompetenciával rendelkező közigazgatási szerveket a cigány/roma ügyvel kapcsolatos álláspontjuk kialakításában.

Az együttműködés keretein belül feladata a munkacsoportok tevékenységének összehangolása, a program megvalósításával kapcsolatos információáramlás elősegítése.

A Bizottság kiemelt feladata az alulról jövő kezdeményezések támogatása, továbbá felkérésre szakmai ajánlóként koordinálja és segíti elő a városban, esetlegesen a megyében cigány/roma integrációs tevékenységet végző szervezetek, intézmények országos, illetve nemzetközi pályázatokon való részvételét.

A szakmai előkészítő munkájával hozzájárul Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának országos, továbbá nemzetközi pályázatokon való részvételéhez.

Mindezen célok megvalósítása érdekében a következő feladatokat végzi:

- feltárja az adatokat,
- helyzetértékelést végez,
- feltérképezi a szükséges feladatokat,
- biztosítja az információáramlást,
- javaslatokat fogalmaz meg a helyi közigazgatás számára,
- segít a helyi erőforrások mozgósításában,
- összehangolja a helyi szereplők tevékenységét,
- kiszűri a párhuzamosságokat,
- maximalizálja a szolgáltatások hatékonyságát,
- kapcsolódik az országos programokhoz,
- visszacsatolást eszközöl a helyi és országos szintekhez.

A BIZOTTSÁG SZERVEZETE, SZEMÉLYI ÖSSZETÉTELE

A Bizottság szervezetét Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése 269/2004.(XI.25.) számú határozatával jóváhagyta. Annak megváltoztatására a Bizottság javaslata alapján a Közgyűlés jogosult.

A Bizottság elnöke a Bizottság által választott és felkért természetes személy.

A Bizottság hivatali társelnöke a polgármester által megbízott alpolgármester, valamint a Cigány Kisebbségi Önkormányzat Elnöke.

Az elnök és a társelnökök jogállása azonos, megbízásuk a Bizottság megalakulásának napjától kezdődik, és hivatali megbízásuk, illetőleg a felkérés megszűnéséig tart. A megbízás megszüntetésére a Közgyűlés is jogosult, mivel határozatával ezen testület létesítette a Bizottságot.

A Bizottság feladatainak ellátására, valamint az egyes prioritást igénylő területek kijelölésére és hangsúlyának biztosítására munkacsoporti feladatmegosztást alkalmaz. A munkacsoportok vezetőit a Bizottság választja, megbízásuk a felkérés napjától annak megszűnéséig tart.

A Bizottság munkacsoportjai a következők:

**Jogegyenlőség érvényesítése,
Életminőség javítása,
Oktatás- Képzés,
Foglalkoztatás,
Informatika, Kultúra, Kommunikáció**

A Bizottság titkársági feladatait Szolnok Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Humán Közszolgáltatások Főosztálya Egészségügyi és Szociális Osztálya látja el. A Bizottság titkára a szervezet delegáltja, megbízottja.

A Bizottság tagjai állami intézmények, civil szervezetek képviselői, felkért szakemberek, akik önként vállalták bizottsági tagságukat abból a célból, hogy munkájukkal hozzájáruljanak Szolnok város cigány/roma lakosainak társadalmi integrációjához. A bizottsági tagság jellegét tekintve önként vállalt társadalmi megbízatás, melyért díjazás nem jár.

A BIZOTTSÁG ELNÖKE ÉS TÁRSELNÖKEI

Egyetemesen felelnek a Bizottság törvényes működéséért, a „Roma Integrációs Program” időarányos megvalósításáért.

Meghatározzák a Bizottság tanácskozásának helyét, idejét, a meghívottak körét.

Az éves munkatervnek megfelelően kijelölik az egyes tanácskozás napirendi pontjait, azok előadóit.

Biztosítják a tanácskozások eredményes megtartásának feltételeit.

Gondoskodnak a Bizottság éves munkatervének kidolgozásáról és annak megvalósításáról.

Folyamatosan keresik a Bizottságon kívüli szervezetek fokozottabb bekapcsolódásának lehetőségét.

A Bizottság tanácskozásait az elnök vezeti, távolléte esetén a - megbízott - társelnök helyettesíti.

A Bizottság szakmai képviseletét a különböző szakmai és társadalmi rendezvényeken, valamint a sajtó nyilvánossága előtt az elnök látja el. Eseti megbízás alapján a bizottságon belül a különböző szakterületek képviselői között, indokolt esetben az említett feladatok delegálhatók a Bizottság tagjaira.

A Bizottság évente egy alkalommal beszámol a közgyűlésnek az adott évben végzett szakmai munkájáról.

A BIZOTTSÁG TITKÁRSÁGA GONDOSKODIK

- A Bizottság összehívásáról**
- Az előterjesztések elkészítéséről és ezen anyagoknak a Bizottság tagjai számára való megküldéséről**
 - Az ülések technikai lebonyolításáról**
- A bizottsági ülések emlékeztetőinek elkészítéséről**
 - Az iratok megőrzéséről**
- Figyelemmel kíséri a Bizottság által hozott állásfoglalások megvalósulását**
 - Döntésekről, ajánlásokról értesíti, tájékoztatja az érintetteket**

A titkárság postacíme:

**Szolnok Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal
Humán Közszolgáltatások Főosztálya
Egészségügyi és Szociális Osztály
5000. Szolnok, Kossuth tér 9.
Tel: 56/503-479, 503-503/479, fax: 56/503-484
Levél cím: 5001 Szolnok, Pf.:40**

MUNKACSOPORTOK VEZETŐINEK FELADATA

Megszervezik, kialakítják a munkacsoportokat, amelyek létszáma 5-20 tagból állhat. A munkacsoportok célorientált, hatékony és folyamatos működése érdekében együttműködést alakítanak ki mindazokkal, akik készek és képesek támogatni és megvalósítani a Programot. Az együttműködés írásba foglalható, azt azonban a Bizottságnak jóvá kell hagynia.

Minden év novemberéig kidolgozzák a Programmal összhangban álló és a következő évre szóló munkatervet, valamint értékelik a tárgyévi tevékenységet - különös tekintettel a munkacsoport munkatervének megvalósulására - és azok eredményét a Bizottság elnökéhez eljuttatják.

A BIZOTTSÁG MŰKÖDÉSE

A Bizottságban végzendő munka társadalmi munka. A Bizottság negyedévente tart tanácskozást az előző évi megvalósítás értékelésére és a tárgyévi munkaterv megvitatására, elfogadására, valamint a feladatok időközi teljesülésének áttekintésére, melyek során programalkotásra és módosításra is sor kerül.

A rendszeres üléseken kívül rendkívüli ülést is össze kell hívni, amennyiben a napirend meghatározásával és az időpont megjelölésével a bizottsági tagok legalább 1/3-ad része azt az elnöknél írásban kezdeményezi. Az elnök és a társelnökök egyetértésben önállóan is kezdeményezhetik rendkívüli ülés összehívását.

Az üléseket (mind rendes, mind rendkívüli esetben) a Bizottság elnökének (társelnökeinek) megbízásából a Bizottság titkára hívja össze.

Az ülésre szóló meghívóhoz a Bizottság titkára köteles a tervezett napirendi pontok írásos anyagát mellékelni, amely meghívót a Bizottság valamennyi tagjának, a tanácskozási joggal meghívott résztvevő szervek képviselőinek, valamint az esetleges elnöki meghívottaknak az ülés előtt legalább 8 munkanappal köteles megküldeni.

A Bizottság elnöke a munkatervben szereplő napirendi pontok megtárgyalásában érintett szakember meghívását elrendelheti, illetőleg kezdeményezheti.

A napirendek felelősei az elkészítendő előterjesztést, illetőleg vitaanyagot a megállapított ülés időpontja előtt legalább 10 nappal megküldik az elnöknek.

Az ülésen a bizottsági tagok személyesen vesznek részt. Az ülés akkor határozatképes, ha azon a tagok több mint fele jelen van. Határozatképtelenség esetén a Bizottságot 10 munkanapon belül kell újra összehívni.

A Bizottság ülését a mindenkori elnök vezeti, távolléte esetén valamely társelnök köteles ezen feladat végrehajtására. Egyidejű akadályoztatásuk esetén a Bizottság ülését el kell halasztani, és új időpontot kell kitűzni.

A Bizottság az egyes napirendi pontok tárgyában nyílt szavazással hozza meg határozatait. A határozatok meghozatalához a jelenlevő bizottsági tagok több mint felének támogató szavazata szükséges. Esetleges szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. Ugyanez érvényes az ügyrend és a munkaprogram elfogadása, valamint a megvalósítás értékelése esetében is.

A Bizottság üléséről emlékeztető készül, amely tartalmazza az ülés napirendjét, a jelenlevők nevét, beosztását, esetleges hozzászólásukat, és a napirendi pontokban szereplő határozatok meghozatalához szükséges szavazások eredményét.

A Bizottság üléseiről szükség szerinti hangfelvétel készülhet. A hangfelvétel készítéséhez a jelenlevő bizottsági tagok 100 %-ának igen szavazata szükséges. Az emlékeztető eredeti példánya, valamint az esetlegesen készült hangfelvétel a Bizottság titkáránál kerül elhelyezésre, amelyet 2 évig köteles megőrizni.

A Bizottság üléséről készült emlékeztetőt az elnök és a titkár aláírásával hitelesítve a Bizottság titkára a bizottsági tagoknak, ill. külön bizottsági döntés alapján a

tanácskozási joggal meghívott résztvevőknek az ülést követő 10 munkanapon belül megküldi.

A Bizottság az alakuló ülésen az ügyrendet megvitatta és elfogadta, ezzel az ügyrend hatályba lépett.

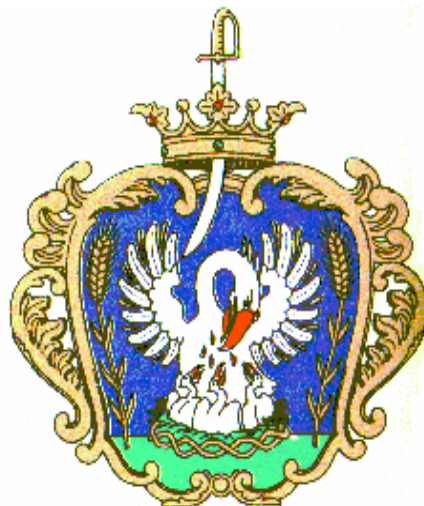
Szolnok, 2005.02.22.

Vincze Lajos
elnök

Balogh László
társelnök

Berta István
társelnök

...../2005. (III. 31.) közgyűlési határozat 1. sz. melléklete

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának
Roma Integrációs Programjára,
különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű
rétegek életesélyének javítására

A Kormány a romák társadalmi integrációját elősegítő programjáról szóló 1021/2004.(III.18.) határozatában feladatul tűzte ki a cigány kisebbség társadalmi integrációjának elősegítését, életkörülményeik, társadalmi helyzetük javítását. E feladat megvalósítása szükségessé teszi, hogy Szolnok városa is rendelkezzen átfogó, tudományosan megalapozott Roma Integrációs Programmal.

1. A PROGRAM CÉLJA:

Szolnok városában élő cigány/roma lakosság társadalmi és gazdasági integrációja, a kisebbségi identitásuk megőrzéséhez szükséges feltételek egyidejű biztosítása. A lehető legszélesebb körű társadalmi konszenzus kiépítése és fenntartása.

2. A ROMA LAKOSSÁG TÁRSADALMI HELYZETE:

A magyarországi cigány/roma lakosság hátrányos életkörülményei, társadalmi helyzete közismert, részletesen kutatott, elemzett problémakör Magyarországon. A roma lakosság

társadalmi mutatói lényegesen rosszabbak az országos átlagnál, nagy többségük él bizonytalan, kiszolgáltatott helyzetben, a létminimum alatt.

Az 1989-1990-es években megjelenő munkanélküliség tömegesen érintette a romákat, ők kerültek ki legnagyobb számban a munkaerőpiacról, és számukra a legnehezebb a piaci viszonyokhoz való alkalmazkodás.

A roma lakosság esetében az általános iskola elvégzése terén javultak az arányok, a középfokú, felsőfokú képesítések megszerzése tekintetében még mindig jelentős a lemaradás a nem roma lakossághoz képest.

A hazai cigány kisebbség hátrányos helyzete összetett. Társadalmilag hátrányos a helyzetük annyiban, amennyiben alacsony képzettségük, a családok nagysága, egészségi állapotuk, a velük szemben meglévő előítélet hátráltatja őket a társadalmi mobilitásban. Többségük az ország fejletlen infrastruktúrájú, gazdasági válság sújtotta régióiban, valamint kedvezőtlen helyzetű, az átlagosnál rosszabb életfeltételeket kínáló településeken él.

A kedvezőtlen tényezők kumulatív, összeadó hatása tovább súlyosbítja a roma lakosság helyzetét. Azok a roma családok, amelyeknek tagjai elveszítették a szerény megélhetést biztosító állásukat, nem tudják tovább fizetni a lakbért, a közüzemi díjakat, ezért egészségtelen lakásviszonyok közé kerülnek, vagy jogcím nélküli lakóvá válnak, egyre távolabb kerülve a közszolgáltatásoktól, az iskolától és bármilyen munkahely lehetőségétől. Egyre kirekesztettebbeké válnak és a szegénységük fokozottabban, növekvő mértékben reprodukálja magát.

A romák helyzetét nem lehet leegyszerűsíteni, sem szegénységi problémává, sem kisebbségpolitikai kérdéssé. Esetükben a kirekesztődésnek meg vannak a sajátos jellemzői, amelyek nem csak a gazdasági folyamatokból, szociális hátrányokból, hanem az osztársadalmi értékítéletből, szemléletből következnek.

A cigány lakosság esetében a szociális ügyek kezelése és a kisebbségpolitikai intézkedések keveredése gyakran vezet a cigány kisebbség elkülönüléséhez, szegregációjához, a szociális problémáik etnicizálásához. A roma lakosság súlyos szociális problémáit az általános szociálpolitika keretében kell kezelni. Hosszú távon arra kell törekedni, hogy a szociális és kisebbségpolitikai kérdések világosan elkülönüljenek a roma kisebbséget érintő intézkedések során.

Nem engedhető meg továbbá annak a szemléletnek a felerősödése, amely a cigányságot teszi felelőssé az őket sújtó szegénységért, önhibájukra és másságukra hivatkozva. Ugyanakkor nem fogadható el az a szemlélet sem, amelyek a közösségek és az egyén felelősségét tagadva a cigányságot sújtó minden probléma miatt a többségi társadalmat teszi felelőssé.

Az elmúlt években jelentősen megerősödött a romák érdekérvényesítési és érdekképviselési lehetősége, amelyben az Országos Cigány Önkormányzatnak, a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzatoknak és a civil szervezeteknek kiemelkedő szerepük van. Mint minden demokratizálódási folyamatban a romák képviselését felvállaló szervezetek és egyének között is megjelent a versengés és a rivalizálás. A megosztottság a roma közösségeknek is árt. A nem egyszer személyeskedésig fajuló ellentétek egyfelől tovább növelik a romákkal szembeni előítéleteket, másfelől pedig gyakran előfordul, hogy a vitában megjelenő szervezeti vagy egyéni érdekek meggyengítik a közösségek érdekérvényesítési lehetőségét, a közös érdekképviselés „erejét”, sikerességét.

Támogatásuk, együttműködésük nélkül nem valósíthatók meg a stratégiai célkitűzések, közreműködésükkel, részvételükkel azonban lehetővé válik a hosszú távú közös gondolkodás és cselekvés.

A felsoroltak jellemzőek Szolnok városában élő, cigány kisebbséghez tartozó lakosaira is.

3. A PROGRAM ALAPELVEI:

3.1. Társadalmi szolidaritás, méltányosság:

A szolidaritásnak valódi esélyegyenlőséget kínáló intézkedésekben kell megnyilvánulnia. A cigányok/romák erős és tartós szolidaritás nélkül nem képesek javítani a saját helyzetükön, a tudatosan felvállalt, tartós és pénzügyi eszközökkel is rendelkező szolidaritás lehet az alapja felelősségvállalásuk arányos növekedésének.

3.2. Partnerség, felelősségvállalás:

A többségi és kisebbségi csoportokban létező paternalista szemléletmódot tovább kell oldani, és meg kell teremteni annak valós feltételeit, hogy a cigány/roma társadalom, annak vezetői még inkább felelős és elsődleges alakítói lehessenek saját sorsuknak.

A program valamennyi területén be kell vonni a romákat és képviselőiket a közös gondolkodásba és cselekvésbe.

A cigányságot érintő intézkedések sikerének legfontosabb tényezője, hogy minden érintett szereplő elkötelezett legyen azok iránt.

3.3. Szubszidiaritás, decentralizáció, helyi szintű fejlesztés:

Az általános tendenciáknak megfelelően a cigány/roma lakosság helyzetének javítása terén a helyi szintű programoknak kell dominálniuk.

Az eddig döntően központi kezdeményezések csak akkor érhetik el a kívánt hatást – megfelelő állami finanszírozási háttérrel –, ha létrejön a programszerű gondolkodás és cselekvés igénye.

A városi Cigány Kisebbségi Önkormányzat, a roma civil szervezetek és az önkormányzat kapcsolatrendszerét szabályozottabbá kell tenni.

Biztosítani kell azon elv érvényesülését, hogy a helyi problémák megoldása elsődlegesen a helyi közösség érdeke, feladata és felelősége legyen.

A helyi igényekre, szükségletekre tehát csak egy alulról építkező, a szubszidiaritás elve alapján működő intézményrendszer képes hatékonyan válaszolni.

3.4. A cigány/roma kultúra értékeinek megőrzése, átadása:

A kulturális sokszínűség Magyarország évszázados jellemzője. Tudatos és határozott szándék a kisebbségek kulturális autonómiájának kiteljesítése. Fontos, közös feladatunk a roma kultúra értékeinek megőrzése, a cigány nyelvek ápolása és mindezek átadása a jövő generációinak. E tevékenység nem korlátozódhat csak a cigány lakosságra.

A roma kultúra, de általában a cigány közösségi értékek megismertetése a többségi társadalommal jelentősen oldhatja a társadalom egyes csoportjaiban meglévő előítéletességet, növelheti a társadalmi szolidaritás és tolerancia szintjét.

3.5. Emberi jogok tiszteletben tartása, a hátrányos megkülönböztetés tilalma:

Az emberi jogok tiszteletben tartása és tiszteletben tartatása terén az állam hosszú távon is elsődleges felelősséggel bír.

3.6. Nyilvánosság, átláthatóság:

A roma lakosság társadalmi integrációja, illetve az ahhoz kötődő programok és projektek csak a teljes átláthatóság és nyilvánosság elveivel összhangban folyhatnak. Ebben kiemelkedő szerepe van és lesz az írott és elektronikus sajtónak és a modern információs társadalom más eszközeinek. Fontos, hogy e területen is egyre több, jól képzett, roma származású, a cigányság tradícióit, kultúráját értő és ismerő szakember kapcsolódjék a munkába.

3.7. Komplexitás, programharmonizáció:

A roma lakosság differenciált, összetett problémáinak kezelése komplex, több dimenziós megközelítést igényel. Ennek megfelelően komplex jellegű, összehangolt intézkedések szükségesek.

3.8 A programok folyamatos fenntarthatóságának finanszírozási garanciája:

A programok eredményes megvalósítása és továbbfejlesztése érdekében - a város mindenkori éves költségvetési kondíciója függvényében – az önkormányzati támogatás, illetve az önkormányzati támogatásnak „önrészként, önerőként” való hasznosítása mellett a pályázati lehetőségek maximális kihasználása.

4./ A PROGRAM ÁLTALÁNOS CÉLJAINAK MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN AZ ALÁBBI PRIORITÁSOK KERÜLNEK MEGHATÁROZÁSRA:

4.1. Jogegyenlőség érvényesítése:

Az emberi jogok érvényesülését az Alkotmány deklarálja. Ezen túlmenően hazánk nemzetközi kötelezettségvállalásai is erre kötelezik az állami, társadalmi szervezeteket éppúgy, mint a magánszemélyeket.

Felértékelődtek a kisebbségek jogai, amelyet jól tükröz az a jogalkotási folyamat, amely átfogja az életviszonyok széles területeit.

A törvénykezés azonban önmagában nem jelent gyógyírt mindazokra a társadalmi problémákra, amelyek a történelmi múltba nyúlnak vissza.

A jogalkotás egyfajta deklaráció, elhatározás, amely a korábbiakhoz képest új értékrend, - ha úgy tetszik - európai értékrend kialakítását szolgálja.

Ehhez az átalakuláshoz olyan jelentős módosulásokat szükséges elérni, amelyek a korábbi előítéletek, sztereotípiák ellenére lehetővé teszik a kisebbségi kérdésekhez történő újszerű viszonyulást. Ezzel együtt a kisebbségi jogok érvényesülése nem sértheti a többségi jogok érvényesítését.

Napjaink egyik aktuális kérdése, hogy hogyan és miképpen lehetséges a cigány kisebbség helyzetén oly módon változtatni, hogy az a magyar társadalomba integrálódva, a társadalom széles rétegei által elismerten élhesse a sajátos kultúrájának, értékeinek megfelelő életet.

Ez olyan komplex feladatrendszer, amelynek megoldásához társadalmi összefogásra van szükség.

Kiemelt prioritások:

- olyan összetett kommunikációs eszközrendszer kidolgozása és működtetése szükséges, amely segíti a megismerést és az elfogadást a „hatóságok” (oktatási intézmények, munkaadók, közigazgatási és igazságszolgáltatási szervek) érintett dolgozói, illetve a romák között,
- szükséges rendszeres tanácsadó és jogsegély szolgáltatás beindítása és működtetése a városban, melyet célszerű a Kisebbségi Jogvédő Egyesület szakmai potenciájával is összehangolni a párhuzamosság elkerülése érdekében,
- Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének az oktatás, a kultúra, a szociális- és egészségügy, a sport, a foglalkoztatás, a közbiztonság ügyeivel foglalkozó bizottságaiba cigány/roma - külső tag - delegálása a Jogegyenlőség Érvényesítése Munkabizottság ajánlása alapján,
- szakmai fórumok megszervezése,
- konfliktus megelőző jelzőrendszer működtetése,
- a közalkalmazottak, közszolgáltatásban dolgozók képzésébe, továbbképzésébe a hátrányos megkülönböztetés felismerését és kezelését, az esélyegyenlőségre vonatkozó, az előítélet-mentes kommunikáció fejlesztésének beépítése,
- közszolgálati és elektronikus médiában történő szereplés.

4.2. Életminőség javítása, közösségi szocializáció:

A „Helyzetfeltárás” című anyag nagyon helyesen rámutat arra, ahhoz, hogy a telep körülmények között élő roma lakosság életkörülményei érdemben megváltozhassanak és beindulhassanak a minőségi élet megteremtését elősegítő programok, a lakhatási körülményeik minél előbbi normalizálására van szükség.

Az önkormányzat elsődleges feladatának kell tekinteni az úthálózat kiépítését, a leromlott lakások felújítását, a fertőzésveszélyes területek szeméttől való megtisztítását, mely munkálatokba a Cigány Kisebbségi Önkormányzatot tevőlegesen be kell vonni.

A városban élő roma lakosság körében magas a szociális bérlakást igénylők száma, ennek csökkentése érdekében a három vagy ennél több gyermekes családok részére új családi házak építéséhez az önkormányzat részéről lehetőség szerint ingyenes telkek biztosítása szükséges, ezzel lehetőséget adva a szociálpolitika kedvezmény igénybe vételére. Ugyanakkor a rászoruló családok részére - tekintettel a mindenkor hatályos helyi és központi szabályozás rendelkezéseire - soron kívül juttasson szociális bérlakást, akik a jogszabályi feltételeknek megfelelnek.

Kiemelt prioritások:

- telepek, telepszerű lakókörnyezet rehabilitációja, felszámolása, finanszírozási feltételrendszere,
- romák egészségi állapotáról felmérés készítése,
- az egészségmegőrzés és a népegészségügyi szempontból is fontos prevenció,- helyi szintű együttműködés,
- hátrányos helyzetű roma fiatalok sportolási és táboroztatási lehetőségei, játszóterek kialakítása,

- szociális térkép elkészítése a város lakosságára vonatkozóan, különös tekintettel a telepek lakóira.

4.3. Oktatás, képzés:

A foglalkoztatás a képzés és az életminőség javítása szervesen összefügg, ezért olyan programok szükségesek, ahol a fent említett területek együttesen fejlődhetnek. Szükség van a minél szélesebb körű partnerség kialakítására a hosszú távú stratégiák megvalósítása érdekében.

Nehezítő körülményként merült fel, hogy a megyében nagy számú romákkal foglalkozó civil szervezet van bejegyezve, számos szervezet azonban nem működőképes a személyi és szakmai, valamint tárgyi feltételek hiánya miatt. A nem működőképes szervezeteket szinte lehetetlen újraéleszteni, a meglévő szervezetek megerősítésére van szükség.

Az anti-diszkriminációs és konfliktuskezelési képzés szükségességét illetően a Romaügyi Integrációs Munkabizottság tagjai egyetértettek.

A megyében már működik egy Roma Antidiszkriminációs Szolgálat, mely munkaprogramjának jobb megismerése kiemelten szükséges.

A munkaerőpiaci esélynövelés hatékonyabb eszköze a képzettség, a szakképzettség, az általános és szakirányú műveltség növelése és ezáltal a munkavállalók helyzetbehozása. Ez leghatékonyabban az iskolarendszerű oktatás, valamint az iskolarendszeren kívüli szakképzés eszközrendszerének kihasználásával lehetséges. Mindehhez még hozzájárul a halmozottan hátrányos helyzetű, különös tekintettel a cigányság sajátos helyzetében lévő munkavállalók képzése, oktatása, speciális technikákat igénylő megvalósítása.

Ennek érdekében az alábbi feladatokat célszerű realizálni:

- a cigány származású munkavállalókkal, állampolgárokkal közvetlenül kapcsolatot tartók képzése,
- a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Intézet által akkreditált romológiai képzésre az oktatási intézmények tanárainak, a köztisztviselői, közalkalmazotti, valamint a szociális szférában dolgozók beiskolázása,
- a 8 osztályt el nem végzett személyek motiválása az általános iskolai tanulmányaik befejezésére, valamint az ezt követő első szakma megszerzésére, ezek megvalósításához pályázat útján forrás biztosítása,
- központi, valamint uniós pályázati forrásokból a cigány származású munkavállalókat alkalmazó vállalkozások támogatása, a szakmai gyakorlatot biztosító cégek ösztönzésére,
- roma ösztöndíj alapítása Szolnok Megyei Jogú Város területén állandó lakhellyel rendelkező roma tanulók számára,
- felvételi előkészítők szervezése a felsőoktatásban továbbtanulni szándékozó cigány/roma fiatalok számára,
- valamennyi közoktatási intézményben cigány/roma származású szociális munkást, pedagógiai asszisztentst vagy szabadidő szervezőt kell alkalmazni, akik közvetlenül is segíthetik a tanulni vágyó fiatalokat,
- el kell érni, hogy a közoktatási intézményekben alkalmazzanak magukat cigánynak valló pedagógusokat, nevelőtanárokat, szakoktatókat, akár anyagi támogatással megerősítve,
- valamennyi közoktatási intézményben meg kell szervezni a cigány/roma népismeret oktatását,

- oktatási intézmények, illetve fenntartóik által a cigány/roma gyermekek integrációja érdekében az integrációs normatíva igénybevétele,
- a hátrányos helyzetű, különösen a roma tanulók iskolai sikeressége érdekében a tanórán kívüli programok elterjesztése, fejlesztése,
- oktatási diszkrimináció visszaszorítása érdekében a jelzőrendszer kiépítése és működtetése,
- roma gyermek és ifjúsági korosztályok társadalmi integrációjával foglalkozó szakemberek képzése,

4.4. Foglalkoztatás:

A városban élő cigány/roma származású munkanélküliek egyik kitörési pontja a munkaerő-piaci helyzet javulásától, a minél nagyobb arányú foglalkoztatástól remélhető, mely nagyban befolyásolja a gyermekek iskoláztatását és az ebből eredő jövőben szociális és anyagi körülmények tartós javulását.

A családok biztonságának fokozása érdekében fontos feladat, hogy az átmeneti foglalkoztatást biztosító közhasznú, közcélú és közmunkákat minél nagyobb arányban váltsa fel normál piaci álláshelyek feltárása, megteremtése.

Az Európai Unió irányelvekkel összhangban a fő célkitűzések az alábbiak:

I. Foglalkoztathatóság növelése

- képzettségi szint növelése,
- állapotjavítás és az elért eredmények megtartásának segítése,
- piacképes ismeretek elsajátítása.

II. Esélyegyenlőség biztosítása

III. Foglalkoztatottsági szint emelése

- inaktívak bevonása,
- normál munkahelyek feltárása, teremtése,
- romák vállalkozóvá válásának elősegítése,
- a cigány vállalkozók foglalkoztatás bővítésének javítása.

Kiemelt prioritások:

- a JNSZ Megyei Munkaügyi Központ Szolnoki Kirendeltsége a Szolnok Cigány Kisebbségi Önkormányzat, a „Munkalehetőség a Jövőért” Szolnok Kht. és más társadalmi szervezetek együttműködésével a romák foglalkoztatására irányuló programok megvalósítása,
- vizsgálni kell, hogy a közmunka és a közhasznú programok milyen mértékben járulnak hozzá a tartósan munkanélküli, hátrányos helyzetű romák foglalkoztatási helyzetének javításához,
- vizsgálni kell továbbá, hogy a szervezett foglalkoztatást elősegítő, képzési, munkaerőpiaci képzési programokat befejezők körében milyen mértékű a munkaerőpiacon elhelyezkedettek aránya,
- e vizsgálatok eredményei a munkanélküliség kezeléséről szóló – évenként megtagyargalásra kerülő – közgyűlési anyag részét képezik,

- figyelemmel kell kísérni a romák elsődleges munkaerőpiaci részvételét célzó komplex képzési, foglalkoztatási, a kistérségi fejlesztéssel összhangban álló programot tartalmazó pályázatok megjelenését.

4.5. Informatika, kultúra, kommunikáció:

A cigány/roma kultúra a magyarországi nemzeti kulturális értékek része. A másságából adódó kulturális sokszínűsége a tánc, az ének a folklór, a zene területén jelenik meg leginkább.

Fontos feladat, hogy gyermekeink megismerjék a cigányság ősi kultúrkincseit, a még meglévő cigány hagyományokat. Fontos a cigány fiatalságnak kisebbségi öntudata vállalása a többségi társadalomba történő mielőbbi integrálódásuk, miközben őrzik saját kultúrájukat, hagyományait. Fontos, hogy a cigány kultúrát minél szélesebb körben megismertessük a többségi társadalommal.

A cigányság rendkívül heterogén csoport. Az egyes európai országokban élő cigány csoportok között meglehetősen nagy különbség van, s természetesen a magyarországi cigányok is rétegzett, változatos képet mutató kisebbség. Nagy különbségek tapasztalhatóak a foglalkozás, az iskolázottság, a várható élettartam és a jövedelem tekintetében, éppen ugyanúgy, mint a többségi, nem cigány társadalom körében. Nemcsak a szociológiai mutatók terén, hanem a nyelvi, a vallási, a népzenei megoszlást tekintve is igen változatos a kép, mely még inkább indokolttá teszi, hogy óvatosan fogalmazzunk akkor, amikor a cigányságról általában, vagy a hátrányokról, lemaradásról beszélünk.

Megkockáztatható, hogy a vizsgált csoport tagjainak szinte egyetlen közös jellemzője, hogy a cigány címkét viselik. A szociális programok, a civil kezdeményezések sora – a profizmus, illetve a jó szándék ellenére is – óhatatlanul újra erősítik a cigány kategóriát és ragasztanak e címkéhez olyan negatív tudattartalmakat mint szegénység, rossz egészségügyi helyzet, munkanélküliség, tanulatlanság. A cigányságot felzárkóztatni igyekvő kezdeményezések – azáltal, hogy nevesítik célcsoportjukat –, s nem a modern társadalom fejlődése nyomán előtérbe került esélyegyenlőség fogalmával dolgoznak, maguk terelik etnikai síkra a végeredményben szociális kérdéseket.

Mi hát akkor a megoldás? Hogyan képzelhető el a magyarországi cigányság társadalmi integrációja anélkül, hogy a csoport tagja – akaratuk ellenére – elveszítsék cigány azonosságukat?

A válasz az információban rejlik, a csoportok közti kommunikáció élénkülésében, az állampolgárok tudásának növekedésében. A kultúrának döntő szerepe van a társadalmi integráció segítésében, ám közel sem valamiféle normatív módon. Súlyos hiba lenne számon kérni bármely kisebbségi csoporttól a többségi normákhoz való igazodást, tekintve, hogy a többségi normák is sokfélék.

A kultúra nem statikus, hanem – minthogy azt az állandóan változó ember hordozza – dinamikus, mozgásban lévő dolog, mely át meg átszövi az élet minden részét. Ahogyan a társadalom is több és más entitás, mint az egyének összessége, a kultúrát sem csak az egyes ember hordozza, hanem az egyének közötti *kommunikáció* által válik meghatározottá. A kommunikáció kulcsa pedig az *információ*.

A magyarországi cigányság információs társadalomba való integrálásának lényeges eleme az információ. Tudás, ismeret, képesség átadása mind a többségi, mind pedig a kisebbségi ember

számára, minden lehető csatornán. Ezek között kiemelt szerepet játszik az új elektronikus médium: az Internet, illetve a hagyományos oktatás újragondolt formája.

Az *oktatásnak* és demokratikus nevelésnek mint a probléma megoldásának kulturális vetületének elsősorban az *interkulturális oktatásban* kell megjelennie. Fontos, hogy cigány és nem cigány, mozgássérült, nevelőotthonban élő, vallásos és ateista diák együtt járjon iskolába, egy padban üljön.

Fontos az interkulturalitás: az igen vegyes összetételű csoportokban élő diákok személyesen tapasztalják meg a másik etnikai csoporthoz tartozó diák személyét, s emberi kapcsolataikat saját szimpátiáik alapján, nem pedig a nemzetiségi törésvonalak mentén alakítják. A különböző társadalmi csoportok közötti tolerancia és szolidaritás növelésének leghatékonyabb (és hosszú távon maradandó) módja az egyes csoportok életmódjának, kultúrájának objektív megismertetése – lehetőleg minél korábban, iskolás korban.

Az állami, a civil, a vállalkozói szféra, vagy az egyháznak növelnie kell részvételét e területen, ám ezt olyan módon kell tennie, hogy a demokratikus viszonyokat erősítse, s a társadalom tagjai számára magától értetődővé tegye.

Nem a cigány kultúra eltérő voltában kell tehát keresnünk a problémák okát, hanem a társadalomban, annak szerkezetében, a társadalmat alkotó csoportok közötti kommunikáció és információáramlás élénkségében. Ez ugyan sokkal kényelmetlenebb, de jó irányú társadalmi változásokat generál, melyek haszonélvezője lesznek a többségi társadalom tagjai is.

Kiemelt prioritások:

- a városban a cigány/roma kultúra értékeinek és emlékeinek felmérése, megfelelő védelme,
- cigány/roma kulturális és nyelvi értékeket megjelenítő katalógusok támogatása, digitális rendszerbe történő rögzítése,
- a „Roma Közösségi Ház” létrehozásával és működtetésével összefüggő jogi és pénzügyi feltételek kidolgozása,
- cigány/roma írott sajtó terjesztése, bővítése: a sajtó és a média által minél több információ jusson el a lakossághoz a roma programokat érintően, több pozitív példa és gyakorlat bemutatása.

5. ÉRTÉKELÉS:

A Roma Integrációs Program, valamint a Romaügyi Integrációs Munkabizottság által végzett tevékenység évenkénti értékelése.

A Cselekvési Program megvalósítása során elért eredmények ismertetése az érintettekkel.

**SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
ROMA INTEGRÁCIÓS PROGRAMJÁNAK
CSELEKVÉSI FELADATTERVE**

1. Jogegyenlőség érvényesítése

- a. Rendszeres tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás beindítása és működtetése Szolnok városában a Kisebbségi Jogvédő Egyesület szakmai potenciájával összehangolva.

Határidő: folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Kisebbségi Jogvédő Egyesület

- b. Szakmai, szakmaközi egyeztetések, fórumok, tapasztalatcserék megszervezése kiemelt figyelemmel a konfliktus-kezelő jelzőrendszer létrehozásához szükséges feltételrendszer kidolgozására.

Határidő: folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

2. Életminőség javítása, közösségi szocializáció

- a. Telepek, telepszerű lakókörnyezet rehabilitációjához, felszámolásához, illetve a szociális lakásépítések finanszírozásához kapcsolódó feltételrendszer kidolgozása (úthálózat kiépítése, lakások felújítása, szemétszállítás).

Határidő: folyamatos, valamint a város évenkénti költségvetésének tervezése
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Városüzemeltetési és Beruházási Főosztály
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

- b. Hátrányos helyzetű roma fiatalok sportolási és táboroztatási lehetőséghez való hozzájutás feltételrendszerének kidolgozása.

Határidő: 2005. december 31.
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya

- c. Meg kell vizsgálni a szociális térkép elkészítésének lehetőségét – az egészségi állapotról szóló felméréssel együtt - a város cigány/roma lakosságára vonatkozóan, különös tekintettel a telepek lakóira.

Határidő: 2005. december 31., majd folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság
 Cigány Kisebbségi Önkormányzat által
 foglalkoztatott cigány/roma közösségfejlesztők
 Kisebbségi Jogvédő Egyesület

3. Oktatás, képzés

- a. Meg kell vizsgálni Szolnok Megyei Jogú Város területén állandó lakóhellyel rendelkező roma tanulók számára - tanulmányi eredményeken alapuló - „roma ösztöndíj” alapításának lehetőségét.

Határidő: 2005. december 31.
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

- b. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy hogyan lehet felvételi előkészítőket szervezni a felsőoktatásban továbbtanulni szándékozó cigány/roma fiatalok számára.

Határidő: 2005. október 31.
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság
 Valamennyi oktatási intézményvezető

- c. Lehetőség szerint valamennyi közoktatási intézményben el kell érni azt, hogy olyan cigány/roma származású, illetve romológus szakképzettséggel rendelkező szociális munkást, pedagógiai asszisztenst vagy szabadidő szervezőt alkalmazzanak, akik közvetlenül is segíthetik a tanulni vágyó fiatalokat.

Határidő: folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság
 Valamennyi oktatási intézményvezető

- d. El kell érni, hogy a közoktatási intézményekben alkalmazzanak magukat cigánynak/romának valló pedagógusokat, nevelőtanárokat, szakoktatókat, akár anyagi támogatással történő megerősítéssel.

Határidő: folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Valamennyi oktatási intézményvezető

- e. Ki kell dolgozni annak feltételrendszerét, hogy valamennyi közoktatási intézményben a cigány népismeret oktatása megszervezésre kerüljön.

Határidő: 2005. december 31.
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Valamennyi oktatási intézményvezető

- f. Pályázatfigyelés (központi uniós, egyéb) az alábbi célcsoportok és célok vonatkozásában:

f.a./ 8 osztályt el nem végzett személyek motiválása az általános iskolai tanulmányaik befejezésére, valamint az ezt követő első szakma megszerzésére,
 f.b./ cigány származású munkavállalókat alkalmazó vállalkozások támogatása,
 f.c./ a szakmai gyakorlatot biztosító cégek ösztönzése.

Határidő: folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Gazdasági és Városfejlesztési Főosztály
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

- g. Ki kell dolgozni a pedagógusok – lehetőség szerint akkreditált – romológiai továbbképzésének a feltétel- és eszközrendszerét.

Határidő: 2005. szeptember 30.
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Gazdasági és Városfejlesztési Főosztály
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

- h. Ki kell dolgozni a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatához tartozó köztisztviselők, közalkalmazottak – lehetőség szerint akkreditált – romológiai továbbképzésének a feltétel- és eszközrendszerét.

Határidő: 2005. szeptember 30.
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Gazdasági és Városfejlesztési Főosztály

4. Foglalkoztatási célok eléréséhez szükséges eszközrendszer

- a. Foglalkoztathatóság növelése érdekében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaügyi Központ Szolnoki Kirendeltségével, valamint a Munkalehetőség a Jövőért Kht.-val szoros együttműködés kialakítása az alábbi célok, prioritások tekintetében:

- a.a./ felzárkóztató képzések
 a.b./ esélyjavító motivációs, kommunikációs, munkaerőpiaci készségfejlesztő programok, családtámogatások,
 a.c./ iskolarendszeren belüli felnőttképzésben és iskolarendszeren kívüli betanító, OKJ-s képzésben való részvétel,

Határidő: folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

- b. Esélyegyenlőség biztosításához szükséges feltétel- és eszközrendszer kidolgozása, kiemelt figyelemmel az alábbiakra:

- b.a./ pozitív példák bemutatása, amely mérsékelheti az intoleranciát,
 b.b./ határozottabb fellépés a negatív diszkrimináció ellen,
 b.c./ részvétel a munkáltatók érdekképviseleti szerveinek fórumain, illetve rendszeres tájékoztató tartása romák foglalkoztatása tárgyában,
 b.d./ írott és elektronikus sajtó – média bevonása kapcsán pozitív előremutató példák, események, sikeres pályázati programok bemutatása,
 b.e./ célcsoporti esélynövelő fórumok, mediátor-hálózat létrehozása.

Határidő: folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

- c. Foglalkoztatási szint emeléséhez szükséges feltételrendszer kidolgozása az alábbi prioritások vonatkozásában:

- c.a./ cigány/roma szervezetek felelősségvállalása a cigány/roma lakosság

- mozgósításában, a programban való bennmaradás biztosításában,
- c.b./ cigány/roma civil szervezetek megerősítése,
- c.c./ cigány/roma civil szervezetek mentori (segítő) hálózatának kialakítása,
- c.d./ városfejlesztési koncepció során a helyi fejlesztéseknek munkaintenzív szektorok bővítése,
- c.e./ a vállalkozóvá válás segítése a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaügyi Központ eszköztárával. A vállalkozni szándékozók részére tájékoztatók szervezése, szaktanácsadás biztosítása,
- c.f./ a cigányok/romák munkaerőpiaci integrációját támogató programok, pályázati lehetőségek feltárása.

Határidő: folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

5. Informatika, kultúra, kommunikáció

- a. Szolnok városában a cigány/roma kultúra értékeinek és emlékeinek felmérése, megfelelő védelme érdekében intézkedések tétele.

Határidő: folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

- b. Cigány/roma kulturális és nyelvi értékeket megjelenítő katalógusok támogatása, digitális rendszerbe történő rögzítése, továbbá Szolnok város honlapján cigány/roma közérdekű link elkészítése és működtetése.

Határidő: 2005. október 31., majd folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Szervezési és Jogi Főosztály
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

- c. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy Szolnok város kulturális életébe hogyan lehet bevonni a cigány/roma zenészeket.

Határidő: 2005. szeptember 30., majd folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság
 Városi Művelődési és Zenei Központ

- d. Támogatási rendszer kidolgozása cigány/roma kulturális rendezvények, fórumok szervezéséhez, lebonyolításához.

Határidő: folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

- e. Cigány/roma írott sajtó terjesztése, bővítése annak érdekében, hogy minél több információ jusson el a lakossághoz a roma programokat érintően, több pozitív példa és gyakorlat bemutatása.

Határidő: folyamatos
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

- f. Meg kell vizsgálni a „Roma Közösségi Ház” létrehozásának feltételeit.

Határidő: 2005. december 31.
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság

6. Értékelés

- a. A Romaügyi Integrációs Munkabizottság által végzett éves munkát, a Roma Integrációs Program cselekvési tervének megvalósulását, megvalósítását, továbbá aktualizálását minden évben el kell végezni.

Határidő: 2006. január 31 ., majd évente a költségvetés elfogadását megelőző hónap
Felelős: a területért felelős alpolgármester
A végrehajtásban közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya
 Romaügyi Integrációs Munkabizottság